

Psykisk helse på Davos-agenda

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

Psykisk helse var et av nøkkeltemaene da næringslivsledere og politikere møttes for å løse verdensproblemer i Davos.

World Economic Forums årlige toppmøte i Davos stengte nylig sine dører. Sporene fra en rekke paneldebatter der næringslivsledere og politikere samarbeider om å løse verdensproblemene, er ryddet ut av kongressalene, men lever sitt liv videre på YouTube. Det handlet om handelskriger, klimakrisen, populismens fremvekst, automatisering i arbeidslivet, og langt mer. Som psykisk helse, som var et av årets nøkkeltemaer, uten at norske medier ser ut til å ha fått det med seg.

Verdens økonomiske forum frykter nemlig hvordan veksten i depresjon, angst og andre psykiske helseproblemer vil påvirke vår økonomi.

Og de setter tall på bekymringen: Om vel 10 år vil psykiske helseplager koste verdenssamfunnet seks tusen milliarder dollar, mer enn en dobling av kostnadene for 2010.

Britiske medier ryddet derimot plass til Davos' interesse for psykisk helse, selv om akkurat den redaksjonelle beslutningen nok var preget av at hertugen av Cambridge, en viss prins William, ledet et av panelene. Prinsen har vist interesse for temaet også i hjemlandet, blant annet gjennom flere kongeliges deltagelse i kampanjen Heads Together. Her arbeider man for å fjerne fordommene folk har om psykisk helse. Men selv etter mer enn 10 år med arbeid for å bedre tilgangen til samtalerterapi (se vår reportasje fra oppstarten av IAPT-satsningen i 2008), fortalte prinsen, ville ikke mer enn to prosent av den britiske arbeidsstokken snakket med Human Relations (HR) om sine psykiske helseplager.

Kongelige vet å sette dagsorden. Men mange av deltagerne er næringslivsledere, og for disse var det nok vel så viktig at administrerende direktør i bank- og finansinstitusjonen HSBC, John Flint, delte sine tanker om psykisk helse i arbeidslivet. Flint leder en organisasjon med nærmere 240 000 ansatte, og for ham var psykisk helseplager et mulig aktivum. Han mente at mennesker som har hatt psykiske plager og funnet veien videre, ofte er en ressurs for organisasjonen: De viser en helt annen interesse for andre og er langt mer empatiske, og dette må vi verdsette. Alle har en psykisk helse, uttalte Flint. Derfor trenger vi sunnere organisasjoner, ikke et testosterondrevet bankvesen.

Også prins William utfordret næringslivets ledere til å sette psykisk helse på dagsorden i sine organisasjoner. For skal vi fremme psykisk helse i arbeidslivet og samfunnet, er det naturlig nok viktig å spille på lag med dem som faktisk ansetter folk. Så kan man jo spørre om topplederne i Davos er de rette lagspillerne, da de nok viser vel så stor interesse for automatisering og nedbemanning som for psykisk helse. Det vil jo kreve en annen fordelingspolitikk enn hva 1500 privatfly til konferansen signaliserer.

Jeg får ikke helt troen på at psykisk helse vil være del av den verdensøkonomiske agendaen i årene som kommer, selv om det virker som temaet endelig har funnet veien inn. Kanskje blir det mest som den endeløse rekken av klimapanel samme sted: en botsøvelse toppledere og politikere vender tilbake til. Men ferdig skriftet, vender vi alle tilbake til vårt vante liv. Et tegn på dette er at psykisk helse faktisk har stått på agendaen i Davos før også. I 2014 skrev Thomas Insel, tidligere leder i National Institute of Mental Health, at knapt noen den gang hadde fått med seg at World Economic Forum hadde psykisk helse på dagsorden. Det året var det statsminister Erna Solberg som fortalte Davos at psykisk helse var

det viktigste satsningsområdet for den norske regjeringen innen helsevesenet. I år satt New Zealands statsminister Jacinda Ardern i prins Williams panel og holdt frem hvordan hennes regjering prioriterer psykisk helse fordi det påvirker alle, og at de har et eget «velvære-budsjett».

Så da er det kanskje likevel en grunn til optimisme: Temaet står fortsatt på dagsorden, og på hjemmesidene til World Economic Forum har psykisk helse relativt nylig fått plass som ett av de mer enn hundre innsiktsområdene der økonomiske nøkkeldata, analyser og artikler legges ut. Dessuten, hvis penger er makt, så har i hvert fall makten nok en gang satt ord på temaet. Det er da noe.

Referanser

- Insel, T. (2014, 27. januar). Post by Former NIMH Director Thomas Insel: Mental Health in Davos. *National Institute of Mental Health*. Hentet fra www.nimh.nih.gov.
- Karasz, P. (2019, 24. januar). In Davis, Prince William Calls for Action on Mental Health. *The New York Times*. Hentet fra www.nytimes.com.
- Makortoff, K. (2019, 23. januar). Prince William makes Davos appeal to break mental health stigma. *The Guardian*. Hentet fra www.theguardian.com.
- Perker, C. (2019, 24. januar). Davos CEOs open up on mental health – and the toxic toll of our connected lives. *World Economic Forum*. Hentet fra <https://www.weforum.org/agenda/2019/01/davos-ceos-open-up-on-mental-health-and-the-toxic-toll-of-our-connected-lives>
- Wearden, G. (2019, 19. januar). Davos 2019: do the global elite have the will to fix the world's problems? *The Observer*. Hentet fra www.theguardian.com